

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
26 maart 2007		ET/ED / 7032506	1

Onderwerp
Groen gas

Inleiding

Met deze brief wordt de motie beantwoord van uw lid Van der Ham (Kamerstukken II, 30 305, 21) en een vervolg gegeven aan de brief van mijn ambtsvoorganger van 22 juni 2006 (ET/ED/6045927).

In december is de studie '*Groen gas, Gas van aardgaskwaliteit uit biomassa*' van SenterNovem verschenen (zie bijlage). Deze studie over groen gas is geschreven op verzoek van mijn ambtsvoorganger. SenterNovem adviseert daarin op basis van huidige ontwikkelingen over bedrijfstechnische aspecten, over het potentieel en over aspecten voor het mogelijk stimuleren van de productie van groen gas. Dit advies is vervolgens ter consultatie voorgelegd aan een aantal marktpartijen en de Energietransitieplatforms Nieuw Gas en Groene Grondstoffen. In deze brief worden voorlopige conclusies getrokken uit de studie en de marktconsultatie en wordt aangegeven hoe daarmee omgegaan wordt. Omdat de studie later gereed was dan voorzien, ontvangt u deze brief later dan oorspronkelijk toegezegd.

Resultaten studie en uitkomsten consultatie

In haar studie geeft SenterNovem aan dat er een potentieel is in Nederland voor het vervangen van ongeveer tien procent van het huidige aardgasverbruik door gas van aardgaskwaliteit uit biomassa (groen gas). Groen gas kan worden geproduceerd uit het biogas dat resulteert uit co-vergisting van dierlijke mest en vergisting van organische stromen (techniek nu toepasbaar) en middels vergassing van biomassa (op zijn vroegst over vijf jaar operationeel).

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30

Doorkiesnummer
(070) 379 7349

Telefax
(070) 379 7423

Hoofdkantoor
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

Telefoon (070) 379 89 11
Telefax (070) 347 40 81
Email ezpost@minez.nl
Website www.minez.nl

Behandeld door
drs. A. Wierda

Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

Het biogas dat resulteert uit vergisting kan, naast de opwaardering tot groen gas, ook worden ingezet voor de productie van warmte en/of elektriciteit. De mogelijkheden zijn sterk afhankelijk van de locatie van productie. De productie van groen gas uit biogas is wat betreft energetisch rendement aantrekkelijker dan de productie van alleen elektriciteit, vooral in die situaties waarin op de productielocatie geen warmtebehoefte bestaat. In de praktijk wordt de warmte zelden benut op de locatie.

Om tot realisatie van het potentieel aan groen gas te komen, adviseert SenterNovem:

- een certificeringssysteem op te zetten voor groen gas, analoog aan het systeem voor groene stroom;
- de productie van groen gas financieel te stimuleren;
- op nationaal niveau afspraken te maken met netbeheerders en energiedistributiebedrijven over standaarden voor de kwaliteit van groen gas en over levering van groen gas aan het lagedrukaardgasnet.

In de consultatie met marktpartijen en transitieplatforms werd in zijn algemeenheid positief gereageerd op de analyse van SenterNovem. Men had echter ook aanvullingen en aanvullende vragen. Deze zijn samen te vatten als:

- aanvullende opmerkingen over de financiële inschattingen en aannames voor de berekeningen van het potentieel en de kosten van diverse groengasopties;
- de inzet van grondstoffen voor de productie van groen gas zou moeten worden gezien in een bredere context, de 'bioraffinage', waarbij de biomassa wordt gebruikt voor de productie van bijvoorbeeld ethanol, de restanten vervolgens in groengasproductie en de overblijfselen daarvan bijvoorbeeld worden verwerkt tot kunstmest;
- de ontwikkeling van beleid op dit onderwerp zou moeten worden geplaatst in de context van een breder duurzame-energiebeleid, waarin ook warmte een plaats krijgt;
- onzekerheid over de beschikbaarheid van voldoende biomassa voor groengasproductie, mede omdat deze ook gebruikt wordt in andere toepassingen;
- als andere mogelijkheid voor toepassing van biogas, naast elektriciteit-, warmte- en groengasproductie worden genoemd het transport en de inzet van biogas als grondstof voor materialen.

Reactie

De studie en marktconsultatie stemmen mij enthousiast. De ontwikkeling van groengasproductie lijkt kansen te bieden voor verduurzaming van de energieproductie, vermindering van uitstoot van broeikasgassen en innovatie in de betrokken sectoren. Ook kan groengasproductie mogelijk van betekenis zijn voor de mestproblematiek en bijdragen aan het sluiten van de nutriëntenkringloop.

Voor het maken van keuzes over de ontwikkeling van groengasproductie in Nederland en ter voorbereiding op het beleidsprogramma 'schoner en zuiniger' wordt informatie verzameld door mijn Ministerie. Bedrijven en de relevante transitieplatforms worden van harte uitgenodigd hieraan bij te dragen.

In het onderstaande wordt aangegeven welke acties worden ondernomen ter voorbereiding op keuzes over groengasproductie en ten aanzien van de ontwikkeling van randvoorwaarden voor groengasproductie in Nederland. Naar mijn mening is het zaak om daarbij en bij de ontwikkeling van het potentieel van groen gas in zijn algemeenheid rekening te houden met een aantal factoren:

- Er dient voldoende biomassa beschikbaar te zijn of komen.
- De techniek voor productie zal verder ontwikkeld moeten worden. Hierbij lijkt vergisting de eerste stap en vergassing van biomassa een goede tweede stap te zijn.
- Van belang is te streven naar een zo groot mogelijk energetisch rendement van gas uit biomassa. Daarom zullen de opties warmteproductie, elektriciteitsproductie, opwaardering naar aardgaskwaliteit en inzet in transport in het onderzoek beschouwd worden. Bioraffinage lijkt een kansrijke wijze voor de lange termijn om het rendement te verhogen en bovendien op zinvolle wijze om te gaan met residuen van productie.
- De vraag moet beantwoord worden of de productie van groen gas onomstoten duurzaam is. Het ligt voor de hand de criteria die ontwikkeld worden in de projectgroep “Duurzame productie van biomassa” toe te passen in het beleid op dit onderwerp (zie de brief aan uw Kamer van 11 september 2006 (Kamerstukken II, 30 305, 22)).
- Om een rol te spelen in de toekomstige energievoorziening zal groengasproductie uiteindelijk economisch rendabel moeten zijn. De vraag of dit mogelijk is, zal beantwoord moeten worden evenals de vraag hoe kosteneffectief eventuele ondersteuning zou zijn in vergelijking met andere duurzame-energieopties.

Financiële stimulering van groengasproductie

In het kader van het project ‘schoner en zuiniger’ zal besloten worden of de productie van groen gas van overheidswege ondersteund zal worden. De Unieke Kansen Regeling (UKR) biedt nu al mogelijkheden voor de ondersteuning van proefprojecten op het terrein van groen gas. Stimulering via de MEP ligt niet direct voor de hand, omdat deze regeling speciaal is gericht op de productie van duurzame elektriciteit.

De ontwikkeling van andere randvoorwaarden

Voor de ontwikkeling van groengasproductie in Nederland dient een tweetal andere randvoorwaarden geregeld te worden.

Ten eerste certificering. Voor handel in groen gas en ook voor stimulering van productie is een randvoorwaarde dat hard kan worden gemaakt hoeveel groen gas wordt geproduceerd en geleverd. Daarom zal onderzocht worden hoe een certificeringssysteem naar analogie van de garanties van oorsprong voor duurzame elektriciteit kan worden ontwikkeld.

Ten tweede de kwaliteit van het gas en de kwaliteitsborging. Voor levering van groen gas op grotere schaal wordt aanbevolen op nationaal niveau afspraken over de kwaliteit van groen gas tot stand te laten komen. De totstandkoming van dergelijke afspraken wordt van harte ondersteund. Daarbij dient ook de kwaliteitsborging aan de orde te komen. Ik

zal daarom aanmoedigen dat de betrokken marktpartijen een kwaliteitsnorm voor groen gas ontwikkelen, inclusief een code voor de even belangrijke wijze van waarborging van deze kwaliteit in de praktijk. Ook zal in dat kader de vraag geadresseerd worden waar, en dus op welk drukniveau, groen gas in het aardgasnet kan worden ingevoerd.

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven